

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 8. Vtrùm Attributa diuina sint multitutine infinita. Aut certo aliquo
numero comprehensa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

Certum est autem, tam similia, quam dissimilia quoad suos conceptus reales innumera esse. Imo esse infinita, ex dicendis quæstione sequente apparet.

Propositio 5.

139 Quæ de attributis semiextrinsecis Deo dicta sunt propositione 3. & 4. eodem pacto locum habent in attributis ipsi extrinsecis.

Quia certum est, satisque ex hæcenus dictis cuilibet notum, attributorum extrinsecorum Deo multa dissimilia inter se, & multa similia esse à parte rei quoad suos conceptus reales. Multaque pariter subinde dissimilia, & multa similia euadere in mente nostra obiectiue quoad suos conceptus formales.

140 Ex quibus omnibus colligitur, attributorum Dei in vniuersum multa esse specie diuersa, & multa eiusdem speciei quoad suos conceptus formales; quia perinde est esse dissimilia, ac esse diuersæ speciei, & esse similia, ac esse eiusdem. Quoad conceptus verò reales ex semiextrinsecis & extrinsecis multa pariter sunt diuersa, & multa eiusdem speciei ob eandem rationem. Intrinseca verò, cum sint quoad tales conceptus penitus idem, quæcunque nullam à parte rei distinctionem habent, neque specificè, neque numericè sunt diuersa, vt constat. Circa quod nihilominus vniuersalis doctrina tradita in Pharo Scient. disput. 17. quæst. 8. videnda est.

141 Verum enim verò, quamquam omnia dicta in omnibus præcedentibus propositionibus ita sint; quia tamen in scientijs de indiuiduis quatenus talibus fere non solet ratio haberi, quoties de distinctione, aut diuersitate, aut multitudine attributorum Dei, aut de quavis omnino eorum, comparatione sermo sit in Theologia, nullatenus agitur (nisi id apertè exprimat) de attributis Dei solùm numericè, atque adeò indiuidualiter differentibus, subindeque inter se similibus; sed tantùm de differentibus specificè, atque adeò dissimilibus inter se. Quod notatum hic esto pro omnibus quæstionibus, vbi de attributis diuinis quatenus multis sermo fuerit.

QVÆSTIO VIII.

Virum Attributa diuina sint multitudine infinita. Aut certo aliquo numero comprehensa.

142 Sermo est in hac quæst. dumtaxat, sicut & in sequente, & alijs eiusmodi iuxta notationem factam num. præced. de multitudine attributorum inter se dissimilium, atque adeo specificè differentium. Quæ quidem esse multitudine infinita, censuerunt aliqui apud Recupit. lib. 3. de Deo quæst. 13. Quibus, loquendo de infinitudine syncategorimatica, consentit Quiros disput. 18. de Deo, sect. 5. Ceterum non esse actu infinita, docent iidem Recupit. & Quiros ibidem cum Soar. lib. 2. de attributis cap. 22. num. 15. Vazq. 1. par. disput. 10. num. 28. Granad. disput. 9. num. 3. & Smiling. tract. 2. de Deo vno disput. 1. num. 9.

Propositio 1.

Attributa Dei prorsus intrinseca (si 143 Trinitatem personarum excipias) vnum, quid sunt à parte rei; non plura, nedum infinita.

Ita sentiunt omnes relati Auctores, Et constat ex doctrina statuta quæst. 2. Quia attributa Dei prorsus intrinseca (si tres personalitates mysterij Trinitatis excipias) nullam inter se à parte rei distinctionem habent iuxta ibi dicta. Absque distinctione autem attributorum reali pluralitas realis eorum, nedum infinitas multitudinis, nequiquam stare potest, vt est notissimum.

Propositio 2.

Attributa Dei prorsus intrinseca ne 144 per rationem quidem sunt plura respectu eorum, qui illa cognoscunt intuitiue.

Quia, vt dictum est quæst. 2. proposit. 14. à cognoscentibus Deum intuitiue ne per rationem quidem distinguuntur attributa eius identificata realiter; atque adeò illis, non plura vllò modo, sed vnum penitus apparent.

Propositio 3.

Attributa Dei prorsus intrinseca per 145 nostram rationem multa sunt inter se distincta, dum multa inter se distincta concipiuntur à nobis. Actu tamen, categorematicè que infinita adhuc per nostram rationem esse non possunt.

Prior pars propositionis ex dictis quæst. 2. proposit. 7. & sequentibus constat. Ibi enim statimus, attributa Dei tum ab essentiâ, tum inter se per nostram rationem distingui, atque etiam obiectiue præcindi, & consequenter in multa diuidi. Quæ quidem eò plura, aut pauciora erunt, quò in plures formalitates, siue metaphysicas partes entitas Dei per rationem nostram præcisa, siue diuisa à nobis aut simul, aut successiue concepta fuerit. In quo numerus determinatus signari non potest: quidquid contendat Granad. supra omnia attributa Dei ad viginti reducere. Quia, factâ quavis præcisione formalitatum Dei, alia, & alia sine fine effici possunt ab intellectu nostro: suppositoque quouis formalitatum numero, alia, & alia possunt illis adiungi iuxta dicenda proposit. 4.

146 Posterior autem pars præsentis propositionis inde monstratur. Quia intellectus noster nec simul, nec successiue potest infinitas Dei formalitates distinctas inter se concipere, prout opus erat, vt attributa Dei distincta à nobis per rationem, essent actu infinita. Non simul: quia intellectus noster non potest concipere plura obiecta distinctè vt plura, nisi per plures, per totidemque cognitiones, vt ostensum est in Pharo Scient. disput. 2. quæst. 2. conclus. 2. & nequit simul connaturaliter multas cognitiones, nedum infinitas habere, sed aliquas paucas dumtaxat, vt experientia constat. Non successiue: quia multitudo actu infinita successiue pertransiri non potest, & quæcunque successiue percurruntur, semper constituunt

tuunt numerum actum finitum. Ut est notissimum, attributa igitur Dei ipsi per se sunt intrinseca per nostram rationem distincta, & plura, & plura ut sic possunt esse; actu tamen categorématiqueque infinita esse non possunt. Quod erat ostendendum.

Propositio 4.

147 **Attributa Dei prorsus intrinseca; & per rationem nostram distincta eatenus sunt in potentia; syncategorematicèque infinita; quatenus, concepto à nobis quouis eorum numero, alius maior, & alius maior absque vilo limite successiue concipi potest.**

Probat, Quia triplex est fundamentum, ex parte rerum ad distinguenda in Deo per nostram rationem diuersa attributa, siue diuersas formalitates, vt constat ex doctrina tradita supra disput. 1. quest. 3. Primum diuersitas perfectionum in creaturis repertarum, quas ab omni labe imperfectionis depuratas distincte, & sigillatim in Deum transferimus: quo pacto dicimus, Deum esse bonum, intellectiuum, volitiuum, fidelem, iustum, misericordem, veracem, &c. Secundum diuersitas imperfectionum in creaturis repertarum, quas distincte etiam, & sigillatim remouemus à Deo; vt quando asserimus, esse eum immortalem, impassibilem, impeccabilem, incomprehensibilem, &c. Tertium diuersitas connotatorum, ad quæ Deum possumus, atque solemus distincte pariter, & sigillatim comparare, vel tanquam causam ad effectus, vel tanquam intelligentem, aut amantem ad obiecta intellecta, aut amata, vel tanquam dominum ad res subditas, &c. Cum ergo entia diuersa possibilis, atque etiam impossibilia sint infinita, vt ostendimus disput. 13. proindeque tum perfectiones; tum imperfectiones diuersæ in eis reperienda; tum connotata, ad quæ Deus potest diuersimodè comparari, infinita sint; infinita vtrique diuersæ formalitates in eis omnibus fundatæ sunt distinguibiles à nobis successu temporis in Deo aut per modum perfectionum similium perfectionibus, aut per modum conceptuum remouentium imperfectiones eiusmodi infinitorum entium, aut per modum aliorum respectuum aliter terminatorum ad ipsa tanquam ad connotata. Quo fit, vt, concepto à nobis in Deo quolibet numero formalitatum per nostram rationem distinctarum, atque aded attributorum ipsi prorsus intrinsecorum, alius maior, & alius maior absque limite concipi possit, vt nostra propositio fert, cum fundamento in ipsis rebus. Quod ipsum est, attributa Dei prorsus intrinseca, & per rationem nostram distincta potentia, & syncategorematicè infinita esse.

148 **Etenim, quanquam multa prædicata Dei in ipsis rebus modis dictis fundata per aliquid Deo extrinsecum compleantur in suo adæquato conceptu, plerunque tamen illud Dei intrinsecum, quod vnumquodque eorum includit in se, formalitas est per rationem nostram distincta à Dei intrinseco inclusio in alijs. Quæ proinde formalitates præcisè sumptæ attributa Dei prorsus intrinseca distincta inter se per nostram rationem dici possunt, cum cæterisque merè intrinsecis connumeranda veniunt. Verbi gratia**

omnipotentia, à qua Deus dicitur absolute potens causare creaturas, per ipsarum creaturarum possibilitatem Deo extrinsecam completur in suo conceptu reali, & impeccabilitas, à qua Deus absolute dicitur impeccabilis per quiditatem potentie peccandi Deo repugnantis completur in suo iuxta doctrinam datam supra quest. 3. Intrinsecum autem Dei inclusum in omnipotentia, & intrinsecum inclusum in impeccabilitate formalitates Dei sunt inuicem per rationem nostram distincta, quæ sumptæ præcisè cum voluntate, intellectu, bonitate, & cæteris attributis Dei merè intrinsecis possunt connumerari. Tantumdemque de similibus venit censendum.

Vnum hic est notandum. Omnia attributa 149 intrinseca Deo tum actu distincta, tum potentia distinguibilia in infinitum per rationem iuxta propositionem præsentem sub paucis conceptibus completi posse à nostro intellectu, atque etiam solere. Vt namque possumus integrum Deum cum omnibus suis formalitatibus tum alijs actu per rationem distinctis, tum in infinitum distinguibilibus sub vnicò conceptu completi, determinantibus ad id principijs, quibus ad illum sic concipiendum mouetur, inducitur vt intellectus noster; ita etiam possumus integrum Deum cum eisdem suis formalitatibus sub paucis quibusdam conceptibus in eos tantum tanquam in partes per nostram rationem præcisè completi, determinantibus pariter ad id principijs, quæ inducunt intellectum nostrum ad tales conceptus de Deo formandos, ad illumque subinde in eos solos, & non in plures diuidendum, seu præcindendum, iuxta doctrinam vniuersalem de nostro modo cognoscendi, & præcindendi formalitates traditam in Pharo Scient. disput. 2. quest. 3. & disput. 13. quest. 9. Hoc tamen non solit, quominus singulos hosce conceptus Dei, qui quædam eius sunt attributa, veluti collectiua, in plures, & plures sine limite possit intellectus noster diuidere, qui attributa Dei veniant dicenda veluti minutoria; sicque sint attributa Dei per nostram rationem distinguibilia infinita syncategorematicè, vt propositio data fert. Sic sub vno attributo sapientiæ solemus completi omnes, actus intra ipsum distinguibiles, quibus Deus potest producere infinitos effectus diuersos; & sub vno attributo sanctitatis, siue bonitatis moralis omnes virtutes morales, & infinitos earum actus intra ipsum distinguibiles circa infinita obiecta diuersa. Pariterque in similibus.

Propositio 5.

150 **Attributa semiextrinseca Deo actu infinita sunt, quatenus actu sunt infinita extrinseca, quibus illa compleantur in suo conceptu reali.**

Etenim entia diuersa extrinseca Deo tam possibilis, quam impossibilia intra suum statum quiditatum actu, siue categorématique, sunt infinita, vt ostendimus inferius disput. 13. Nullum autem est, ex quo non resisteret aliquod, aut plura attributa, siue prædicata Dei semiextrinseca, quibus dicitur, siue denominatur vnicuique aut similis, aut dissimilis, aut inæqualis, aut oppositus

fitus; aut potens illud producere, aut aliud quidpiam. Id quod inde etiam ostenditur. Quia, ut monstrauimus in Pharo Scient. disput. 17. quæst. 18. omnis essentia per comparationem ad infinitas alias, cum quibus combinari potest, & comparari, infinitas passiones tum proprias, tum communes fortitur, quæ ipsius subinde prædicata, siue attributa quædam sunt. Igitur potissimo omnium iure id verum est de essentia Dei. Porro infinita ista attributa Dei semixtrinfeca non solum per rationem nostram, sed etiam realiter esse inter se distincta, quatenus extrinfeca illa, quibus complentur, realiter sunt distincta inter se; indubitabile est.

Propositio 6.

152 Etiam attributa extrinfeca Deo actu, siue categorematicè sunt infinita.

Quia chymaræ impossibiles diuersæ, à quibus Deus merè extrinfecè denominatur impotens eas producere, categorematicè sunt infinita ut diximus, proindeque & ipsæ Dei denominationes, siue attributa extrinfeca. Actus item possibiles tum cognitionis, tum amoris inter se diuersi de Deo, à quibus ipse extrinfecè denominatur diuersimodè cognoscibilis, & amabilis, infiniti etiam sunt; proindeque & ipsæ denominationes, siue attributa Dei extrinfeca. Denum connexiones; quibus infinita creaturæ possibiles cum Deo essentialiter sunt connectæ, infinitas denominationes extrinfecas attribuunt Deo, quibus extrinfecè denominatur terminans tales connexiones, ad illasve requisitus, &c. Huiusmodi etiam extrinfeca Dei attributa infinita quoad multitudinem distincta esse inter se realiter, manifestum est.

QVÆSTIO IX.

Verum Attributa diuina aliquo modo sunt inter se ordinata. Et qualiter.

153 **S**upponenda hic imprimis est, atque recolenda doctrina generalis tradita in Pharo disp. 15. de ordine, siue ordinatione entium. Vbi statuimus, bifariam posse, & solere dici entia ordinata. Primò secundum proportionem. Secundò secundum seriem. Secundum proportionem dicuntur ordinata, quæ cum aliqua proportione partium, ex quibus componuntur, disposita sunt; cuiusmodi sunt pulchra, harmonica, temperata, & aliter quouis modo proportionalia. Secundum seriem autem ordinata dicuntur, quæ in aliqua serie tractum aliquorum graduum habente posita sunt; idque aut suapte naturà, aut ex accidente. Series autem aut est cum prioritate, & posterioritate absolutæ suorum graduum, ut series durationis, originis, connexionis, & dignitatis; aut sine illa, ut series præsentiarum localium; & si quæ sunt aliæ. In quibus utriusque rursus prioritas, & posterioritas respectiua ad tertium venit consideranda. Quæ omnia, & plura scripta explicatiùs loco citato videnda sunt. Vnde, eis suppositus, sit.

Propositio 1.

154 Omnia attributa Dei tam ipsi intrinfeca, quàm semixtrinfeca, & extrinfeca, quæ aliquam à parte rei distinctionem aut simpliciter realem, aut virtuales habent, mirificam à parte rei proportionem, pulchritudinem, & harmoniam, seu consonantiam habent.

Quia eiusmodi Dei attributa à parte rei esse ordinatissima secundum proportionem, adeò, ut melior alia intra istud genus ordinatio neque possibilis, neque ex cogitabilis sit, prorsus indubitabile est. Cum ea sit citra omne dubium perfectio Dei, & omnis perfectio Dei qua talis intra suum genus sit summa, prout exponendum est inferiùs disp. 16. Vbi etiam videndum, quomodo cætera attributa Dei nullam à parte rei distinctionem habentia, aut certè quomodo vna Dei entitas simplicissima, cum qua illa sunt prorsus idem, pulcherrima nihilominus sit, alio videlicet genere pulchritudinis ab ea, quæ in proportione partium consistit.

Propositio 2.

155 Omnia attributa Dei quoad suos conceptus formales aptissimè sunt ordinata secundum proportionem, atque adeò summam in suo genere pulchritudinem, harmoniam, seu consonantiam habent.

Quia, cum in realibus conceptibus, quibus correspondent, fundentur, eandem ordinationem secundum proportionem, eandemque proinde pulchritudinem, & consonantiam consentur habere formaliter, quam aut formaliter, aut eminenter illi habent à parte rei.

Propositio 3.

156 Attributa intrinfeca Deo, quæ nullam à parte rei distinctionem habent, nullum à parte rei habent ordinem prioris, & posterioris naturæ suæ.

Quia idem se ipso nec prius, nec potius esse potest à parte rei naturæ suæ, ut ex se patet, statutumque à nobis est in Pharo Scient. disp. 1. citatà quæst. 7. proposit. 4. Dico naturæ suæ. Quia ex accidente bene potest idem se ipso esse prius, & posterius iuxta dicta ibidem proposit. 10. Quo pacto bene potest diuina entitas in serie durationis dici prior prout habens esse in vno tempore se ipsa prout habente esse in alio; & in serie originis, atque etiam connexionis non mutue dici prior potest prout habens esse in se se ipsa prout habente esse in hoc Mundo quasi localiter, & in visione creata sui intentionaliter, seu obiectiue.

157 Loquor etiam in propositione de attributis Dei nullam à parte rei habentibus distinctionem. Quia, quæ distinctionem habent simpliciter realem, ut sunt personalia ordinem habent prioris & posterioris naturæ suæ in serie originis; siquidem Pater prior quàm Filius est prioritate originis, Paterque, & Filius, quàm Spiritus sanctus. An verò in serie dignitatis, seu perfectionis aliquem etiam